

Informator FIEC-EOTA

Niniejszy tekst ma stanowić wstępną informację przeznaczoną dla wykonawców budowlanych wyjaśniającą z czym może się dla nich wiązać oznakowanie CE. Publikując tekst w tej formie założono, że krajowe stowarzyszenia będą mogły przetłumaczyć i przystosować go do potrzeb specyficznych wymagań poszczególnych państw.

Celowym zamierzeniem tekstu jest jego skrótość i nastawienie na informacje ważne dla wykonawców z pominięciem wielu aspektów związanych z oznakowaniem CE.

Eric Winnepeninckx

BBRI, 30.04.2006

John Goodall

FIEC 03.05.2006

Znowelizowano 11.05.2006

Znowelizowano, z uwzględnieniem poprawek EOTA

Oznakowanie CE

Pytania często zadawane przez wykonawców

Jakie jest znaczenie oznakowania CE?

[Mapa Europejskiego Obszaru Gospodarczego]

Oznakowanie CE, które widnieje na wyrobie budowlanym wskazuje, że wyrób ten jest zgodny z Załącznikiem ZA zharmonizowanej normy europejskiej (EN) lub z Europejską Aprobata Techniczną (ETA) oraz że producent przeprowadził wymagane procedury związane z oceną zgodności.

Informacja towarzysząca oznakowaniu CE określa producenta odpowiedzialnego za umieszczenie wyrobu na rynku oraz jednostkę certyfikującą (w wymaganych przypadkach), która wspomagała producenta w zadaniach atestacyjnych. Ponadto wskazuje zharmonizowaną Normę Europejską lub Europejską Aprobata Techniczną, stanowiącą podstawę do oznakowania CE, jak również niektóre właściwości użytkowe wyrobu. W przypadku ETA zazwyczaj właściwości użytkowe nie są przedstawiane wraz z oznakowaniem CE, ponieważ użytkownik może znaleźć te informacje w tekście ETA. Odpowiednie właściwości użytkowe są istotne przy spełnianiu wymagań regulowanych przez prawo w jednym lub więcej państwach należących do Europejskiego Obszaru Gospodarczego (państwa Unii Europejskiej oraz Norwegia, Islandia i Lichtenstein), tak aby obiekty budowlane w które wbudowywany jest wyrób, mogły spełnić krajowe przepisy.

Co oznacza "NPD"?

W pewnych przypadkach oznakowania CE może znaleźć się odniesienie do "NPD", które oznacza „No Performance Determined – właściwość użytkowa nie oznaczona”. Producent może zastosować taką deklarację jeśli dana cecha nie jest istotna ze względu na spełnienie wymagań regulowanych przez prawo państwa, na rynek którego wyrób jest przeznaczony a producent wybiera opcję nie oznaczania właściwości użytkowej tej konkretnej cechy. Stosowanie opcji NPD nie musi oznaczać, że wyrób nie spełnia wymagań dotyczących tej cechy, natomiast użytkownicy nie mogą zakładać, że wyrób zachowa się w sposób satysfakcjonujący pod tym względem.

W zależności od typu wyrobu, oznakowanie CE pojawi się na samym wyrobie, na etykiecie dołączonej do wyrobu, na opakowaniu lub w towarzyszących dokumentach. Zharmonizowana Norma Europejska lub Europejska Aprobata Techniczna określi miejsce, na którym powinno się znaleźć oznakowanie CE.

Czy oznakowanie CE jest zawsze obowiązkowe dla wszystkich wyrobów?

Chociaż dla większości wyrobów budowlanych oznakowanie CE jest już obowiązkowe lub stanie się takie do końca 2008 r. zawsze będą istniały wyroby dla których nie będzie ono jeszcze obowiązkowe z uwagi na tzw. „okresy przejściowe” ustalane przez Komisję Europejską dla każdej nowej zharmonizowanej Normy Europejskiej i Wytycznych do Europejskich Aprobac Technicznych. Oznakowanie CE jest możliwe na początku tego okresu, a po jego upływie wyroby objęte zharmonizowaną Normą Europejską lub Wytycznymi do Europejskich Aprobac Technicznych powinny nosić oznakowanie CE. Okres przejściowy zazwyczaj trwa rok lub 2 lata. Ponadto są wyroby których nie dotyczy (jeszcze) oznakowanie CE.

[Przykłady oznakowania CE opartego na EN, a także na ETA, ze wskazaniem – gdy jest to istotne – numeru identyfikacyjnego jednostki notyfikowanej oraz wyjaśnieniem jakiego przypadku dotyczy]

Czy oznakowanie CE obejmuje wszystkie cechy wyrobu i jakie jest znaczenie dodatkowych krajowych lub dobrowolnych oznakowań?

Z uwagi na to, że oznakowanie CE odnosi się do wymagań regulowanych prawem w Państwach Członkowskich Europejskiego Obszaru Gospodarczego, nie musi ono obejmować wszystkich cech które są ważne ze względu na zamierzone zastosowanie wyrobu, jego montaż lub estetykę. Producenci, którzy zdecydują się na deklarowanie cech, ponad te wymagane na potrzeby oznakowania CE lub chcą wykazać zgodność z całą Normą Europejską (nie tylko z Załącznikiem ZA) albo też z innymi właściwymi specyfikacjami, mogą umieścić dodatkowe znaki na swoich wyrobach pod warunkiem, że znaki te nie zakłócają ani nie powodują nieporozumień co do znaczenia i formy samego oznakowania CE. Kolejnym powodem uzasadniającym wykorzystanie dodatkowych znaków może być decyzja producenta, aby strona trzecia zweryfikowała zgodność produkcji ze specyfikacjami, w przypadkach gdy oznakowanie CE nie wymaga udziału strony trzeciej. Zamierzeniem tych dodatkowych znaków jest wzbudzenie większego zaufania użytkowników.

[Przykład etykiety z oznakowaniem CE wraz z jednym lub więcej dodatkowym znakiem]

Jakie zasady regulują stosowanie wyrobów budowlanych noszących oznakowanie CE?

W większości przypadków wprowadzenie oznakowania CE doprowadziło do opracowania nowych specyfikacji wyrobów (Norm Europejskich i Europejskich Aprobac Technicznych), które powinny zastąpić istniejące do tej pory krajowe specyfikacje. Państwa Członkowskie powinny doprowadzić do opracowania odpowiednich nowych lub zrewidowanych zasad dobrej praktyki (np. przystosowując stare zasady poprzez „krajowe dokumenty aplikacyjne”, czyniąc je zgodnymi z nowymi specyfikacjami wyrobów), dostarczając informacje dotyczące wbudowywania wyrobów budowlanych do obiektów oraz odnosząc się do zharmonizowanych specyfikacji wyrobów (np. poziomy i klasy cech wyrobu). Użytkownicy powinni wziąć pod uwagę tego rodzaju nowe krajowe dokumenty.

Jedną z najistotniejszych korzyści odnoszonych z oznakowania CE będzie to, że wszystkie wyroby będą oceniane na podstawie takiego samego badania albo innych metod oceny, niezależnie od pochodzenia wyrobów. Stąd cechy i właściwości użytkowe wyrobów staną się porównywalne, a ponadto uniknie się wielokrotnych badań.

Dlaczego zamiast Norm Europejskich stosuje się niekiedy ETA jako dokument odniesienia dla oznakowania CE?

W przeciwieństwie do zharmonizowanych Norm Europejskich, które dotyczą grupy wyrobów, Europejskie Aprobaty Techniczne (ETA) odnoszą się do konkretnego wyrobu indywidualnego producenta. ETA stanowi pozytywną ocenę wyrobu do zamierzonego stosowania, określającą cechy i właściwości wyrobu. ETA zazwyczaj zawiera założenia dotyczące wbudowywania wyrobu w obiekty. Lista wyrobów objętych ważnymi ETA jest dostępna w internetowej bazie danych (patrz www.eota.be).

[Przykład ETA, tzn. pokazujący, że ETA jest dokumentem]

Czy wykonawcy mogą być kiedykolwiek zobligowani do umieszczania oznakowania CE na wyrobach budowlanych?

Obowiązek oznakowania CE wyrobów budowlanych wynika z dyrektywy dotyczącej wyrobów budowlanych (89/106/EWG). Dyrektywa ta została transponowana do prawodawstwa krajowego wszystkich państw członkowskich Europejskiego Obszaru Gospodarczego. Dyrektywa dotycząca wyrobów budowlanych obejmuje jedynie etap umieszczenia wyrobów budowlanych na rynku i stąd wykonawcy budowlani właściwie nie są zaangażowani w oznakowanie CE wyrobów. Za wprowadzanie wyrobów na rynek odpowiedzialni są producenci, natomiast wykonawcy są odpowiedzialni za obiekty.

Istnieje jednak nieliczna grupa wyrobów objętych przez więcej niż jedną dyrektywę i dopiero w tym przypadku wykonawcy mogą zostać zaangażowani w procedurę prowadzącą do oznakowania CE. Dyrektywa maszynowa jest przykładem dyrektywy, która obejmuje swym zasięgiem nie tylko etap umieszczenia wyrobów na rynku lecz także etap oddawania do użytkowania. W przypadku gdy wyroby budowlane podlegają także np. dyrektywie maszynowej, wykonawca powinien stosować się do instrukcji wbudowywania opracowanej przez producenta. Jeżeli jednak producent musi zmodyfikować wyrób, aby wbudować go do konkretnego obiektu lub dostosować wyrób do konkretnych potrzeb, w takich przypadkach staje się on odpowiedzialny za umieszczenie oznakowania CE na wyrobie zgodnie z postanowieniami dyrektywy maszynowej. Dyrektywa maszynowa obejmuje wszystkie wyroby posiadające ruchome elementy zasilane elektrycznie (np. drzwi i bramy).

Jakie zasady dotyczą oznakowania CE w przypadku zestawów?

Podczas gdy zharmonizowane normy europejskie zazwyczaj dotyczą pojedynczych wyrobów, to ETA najczęściej obejmuje zestawy tzn. wyroby stanowiące zestaw komponentów umieszczanych na rynku w jednej transakcji handlowej. Zamiast umieszczania oznakowania CE na wszystkich komponentach osobno i deklarowania ich właściwości użytkowych indywidualnie, producent może wybrać oznakowanie CE zestawu jako całości, deklarując właściwości użytkowe kilku wyrobów stosowanych w zdefiniowanym zestawie. Procedura ta pozwala producentowi na deklarowanie właściwości użytkowych całego zestawu (np. odporności ogniowej, odporności na uderzenie, izolacyjności od dźwięków powietrznych). W sytuacji gdy wykonawca wbudowuje zestaw w sposób opisany w ETA może on polegać na zadeklarowanych przez producenta właściwościach użytkowych zestawu, unikając dzięki temu konieczności wykazywania tych właściwości na potrzeby władz lub inwestora gdyby stosował pojedyncze wyroby noszące oznakowanie CE.

Więcej informacji dotyczących oznakowania CE można znaleźć na następującej stronie internetowej: ...[Krajowa strona internetowa zawierająca dodatkowe informacje].